

Evanjelium z 12. apríla 2020 - Veľkonočná vigília Svätej noci - Rok A Matúš
28, 1 - 10

Prepis komentára biblistu Fernanda Armelliniho, nerevidovaný autorom

Po sobote, na úsvite prvého dňa v týždni, Mária Magdaléna a druhá Mária išli navštíviť hrob.

A hľa, nastalo veľké zemetrasenie. Pánov anjel totiž zostúpil z neba, odvalil kameň a sadol si naň. Jeho zjav bol ako blesk a jeho odev biely ako sneh. Stráže sa z neho zľakli a zostali ako mŕtve.

Anjel povedal ženám: "Nebojte sa! Viem, že hľadáte Ježiša, toho ukrižovaného. Nie je tu. Lebo vstal z mŕtvych, ako povedal; poďte a pozrite sa na miesto, kde bol položený. Rýchlo choďte a povedzte jeho učeníkom: "Vstal z mŕtvych a hľa, ide pred vami do Galiley; tam uvidíte". Tak, povedal som vám to.

Ženy, ktoré so strachom a veľkou radosťou narýchlo opustili hrob, bežali oznámiť túto správu učeníkom.

A hľa, Ježiš k nim prišiel a povedal: "Budte pozdravení!". Pristúpili k nemu, objali jeho nohy a klaňali sa mu. Ježiš im povedal: "Nebojte sa, choďte a povedzte mojim bratom, že idú do Galiley, tam ma uvidia.

Po sobote, na úsvite prvého dňa v týždni, Mária Magdaléna a druhá Mária išli navštíviť hrob.

Úryvok z evanjelia začína časovým údajom "*na úsvite prvého dňa v týždni*". Dnes vieme, že to bola nedeľa 9. apríla roku 30, deň, ktorý kresťania nazývali ôsmym dňom.

Toto číslo sa stalo pre kresťanov posvätným, pretože znamenalo Veľkú noc, dokonca aj staroveké krstiteľnice boli osemhranné, pretože tí, ktorí boli pokrstení, si uvedomovali, že vstúpili do dňa, ktorý sa nikdy neskončí, ich život už nie je určený do hrobu, ale do života, ktorý neumiera.

V toto veľkonočné ráno sa ešte za tmy pohybujú dve ženy, sú to Mária z Magdaly, ktorú veľmi dobre poznáme, a potom ďalšia Mária, ktorú pravdepodobne spomína evanjelista Matúš v čase Ježišovho pohrebu, bola to matka Jakuba a Jozefa. Evanjelista Matúš píše, že Jozef z Arimatey zabalil Ježišovo telo do bieleho prestieradla, uložil ho do hrobu, potom odvalil kameň a odišiel; evanjelista hovorí, že sa na to pozeralo veľa žien z

d'aleko a medzi nimi bola Mária z Magdaly, Mária, matka Jakuba a Jozefa, a potom sa spomína aj iná žena, matka Zebedejových synov Jakuba a Jána... vo veľkonočné ráno sa táto žena už neobjavuje.

Môžeme hádať - kto bola matka Zebedejových synov?

Evanjelista ju už spomína, pretože jedného dňa sa predstavila Majstrovi, aby ho poprosila, že keď vstúpi do slávy, keď sa ujme moci, aby mu dal svojich dvoch synov po pravici a ľavici, snívala o sláve. Táto žena v ten piatok musela vidieť, ako sa jej rúcajú všetky sny, preto chápeme, že do veľkonočného rána sa už nehýbala, nenápadne odišla zo scény, pretože videla, že príbeh Majstra z Nazareta sa skončil tragicky.

Čo robia dve Márie pri hrobe?

Je to ich náklonnosť k Majstrovi, ktorá ich vedie k tomu, aby išli navštíviť miesto pochovania, v skutočnosti existoval zvyk navštevovať hrob počas troch dní, ale sloveso, ktoré sa používa v gréčtine, je "*theoreo*", čo znamená ísť a "*rozjímať*", "*premýšľať*", nie je to len pohľad, idú premýšľať o tom, čo sa stalo, sú rezignovaní, ale potrebujú svoj smútok znovu vyjadriť, a preto aj hovoriť, ventilovať, idú plakať, nariekať a tiež premýšľať o smrti spravodlivého.

Moc, moc peňazí, zvíťazila, a tak zostáva len zmieriť sa so zdrvujúcou mocou zla a lži, možno si myslieť, že tieto negatívne sily vždy zvíťazia... Spravodlivý bol porazený, osloboditeľ bol umlčaný, navždy zavretý v hrobe.

Museli si myslieť: také sú dejiny sveta, vždy to tak bolo a vždy to tak bude, nový svet, do ktorého sme vkladali svoje nádeje, zlyhal.

Tí, ktorí ešte neprijali veľkonočné svetlo, môžu ísť do hrobu len "*theorein*", rozjímať o víťazstve smrti, a teda o triumfe "nezmyselnosti života"... ak má skončiť v hrobe, človek sa pýta, či sa oplatí narodiť.

Dve Márie predstavujú všetkých, ktorí ešte nedostali veľkonočné svetlo, takto sa pohybujú, idú rozjímať o osude človeka, ktorý skončil v hrobe.

Počujme, čo sa stane, keď tieto dve ženy prídu k hrobu:

A hľa, nastalo veľké zemetrasenie. Pánov anjel totiž zostúpil z neba, odvalil kameň a sadol si naň. Jeho zjav bol ako blesk a jeho odev biely ako sneh.

Matúš rozpráva o návšteve žien pri hrobe inak ako ostatní evanjelisti; ostatní evanjelisti hovoria, že keď prišli k hrobu, kameň už bol odstránený z ústia hrobu; Matúš zasa hovorí, že ženy boli svedkami veľkolepého divadla... nemáme tu do činenia s novinárskym opisom skutočnosti, nie!

Matúš chce predstaviť to, čo sa stalo na Veľkú noc, najväčší zásah

Boha v dejinách, keď bola smrť definitívne porazená!

Na prezentáciu tejto pravdy má Matúš k dispozícii jazyk a obrazy, ktorým rozumejú všetci jeho čitatelia, pretože sú to biblické obrazy.

Prvý z týchto obrázkov:

"A hľa, nastalo veľké zemetrasenie."

Zemetrasenie je úžasný výbuch prírodných síl - neexistuje iný silnejší obraz - a v Biblii sa používa aj na označenie Božieho zásahu.

Napríklad keď Boh zostupuje na horu Sinaj, aby hovoril s Mojžišom, v *knihe Exodus* sa píše, že "celý vrch sa veľmi zachvel".

Tam, kam Boh siaha, sa zem otriasa, v hĺbinách zeme sa odohráva najväčšie zemetrasenie v dejinách vesmíru.

Do priepasti zeme vstúpili všetci tí, ktorí opustili tento svet, vstúpili do *šeolu*, ale keď patriarchovia, Dávid, proroci, Krstiteľ vstúpili do *šeolu*, nič sa nestalo, všetko pokračovalo ako predtým, všetci zostali väzňami smrti.

Keď Ježiš vstúpil do *šeolu*, nastalo zemetrasenie, pretože tam vstúpil život, ktorý porazil smrť.

Dobre si všimnite, že keď tam Ježiš vstúpil, nebolo to tak, že by oslobodil všetkých väzňov smrti a priviedol ich späť.

Všimnite si na ikone Ježiša, ktorý žije na tomto svete a káže, potom aj on vstúpil do *šeolu*, ale nevrátil sa odtiaľ, ako Lazár, ale vstúpil do Božieho sveta, otvoril tieto dvere a vzal so sebou všetkých, ktorí sa narodili pred ním a zomreli pred ním.

Teraz sú tieto dvere do Božieho sveta a zostávajú navždy otvorené, on je prvorodený medzi týmito vzkriesenými, a keď sa povie vzkriesený, nehovorí sa, že sa vrátil do tohto života, ale že vstúpil do Otcovho domu.

Vidíme, že toto zemetrasenie takmer naznačuje, že sa rodička chystá porodiť život, ktorý sa nikdy nekončí, život prijatý od Otca v nebi, jeho vlastný život.

Druhý obraz, Pánov anjel.

Tento výraz sa v Biblii vyskytuje často a neoznačuje anjela, ako si ho predstavujeme, ale samotného Pána, a teda to, čo urobil vo veľkonočný deň.

Napríklad, keď Pán hovorí k Mojžišovi z kríka, svätý autor hovorí:

Pánov anjel prehovoril k Mojžišovi, to znamená, že je to sám

Pán. Čo robí Pán?

Zostupuje z neba, odstraňuje kameň, otvára hrob a my by sme v tejto chvíli očakávali, že uvidíme Ježiša vychádzať z hrobu.

Takto si to predstavovali naši západní maliari, ktorí na svojich obrazoch predstavovali silného Ježiša, ktorý vychádza s krížom v ruke a vracia sa späť, nie! Žiadny evanjelista nepopisuje Ježišov výstup z hrobu, iba apokryfné evanjelium z 2. storočia, Petrovo evanjelium, opisuje túto scénu Ježišovho výstupu z hrobu.

Evanjeliá tento príbeh nemohli vyrozprávať, pretože Ježiš sa nevrátil do tohto života, keď bol kameň odvalený, Ježiš vstal v okamihu, keď naposledy vydýchol, teda v okamihu, keď vstúpil do sveta *šeolu* a všetkých oslobodil tým, že ich uviedol do Otcovho domu.

Muži položili pred hrob kameň, to bolo definitívne znamenie víťazstva smrti, hovoríme aj "položili naň kameň"... mysleli si, že navždy zavreli do hrobu toho, ktorý chcel začať nový svet, namiesto toho na kameni víťazne sedí anjel, on je víťazom nad smrťou.

Kameň bol zapečatený a boli tam vojaci, strážcovia, aby ten hrob bol stále zatvorený... Boh tieto pečate rozlomil.

Rozlomiť pečate znamenalo vzoprieť sa rímskemu cisárovi a anjel to robí, vzopiera sa moci tohto sveta, moci vládcov, utláčateľov, ktorí chceli Ježiša navždy uväzniť v smrti, a hovorí, že staroveký svet, svet smrti bol porazený a každý znak smrti zmizol, pretože Boh dal ľudstvu ten istý život, aký mal a má Ježiš z Nazareta.

Potom sa tento anjel *zjavil*: "*Jeho zjav bol ako blesk a jeho šaty biele ako sneh.*"

Ide o ďalšie dva biblické obrazy, blesk je božský atribút a je najvyšším svetlom moci, biela farba naznačuje plnosť svetla, ktoré osvetľuje temnotu hrobu.

O smrti uvažujeme ako o prechode zo svetla do temnoty hrobu, teraz už nie, teraz prechádzame z temnoty tohto sveta do plného svetla, pretože *plášť sa rozjasnil* Veľkou nocou.

Teraz vstupujú na scénu tí, ktorí sú na strane smrti, tí, ktorí chcú, aby kameň z hrobu nebol odstránený, sú to strážcovia, ktorých postavili mocnosti tohto sveta, politická a náboženská moc. Počúvajte:

Na ich zdesenie sa strážcovia otriasli a zostali ako mŕtvi.

Anjel povedal ženám: "Nebojte sa vy! Viem, že hľadáte Ježiša, toho ukrižovaného. Nie je tu. Lebo vstal z mŕtvych, ako povedal; podte a pozrite sa na miesto, kde bol položený. Rýchlo chodte a povedzte jeho učeníkom: "Vstal z mŕtvych a hľa, ide pred vami do Galiley; tam ho uvidíte. Hľa, povedal som vám to."

Koho predstavujú títo strážcovia pri hrobe? Predstavujú všetkých tých, ktorí z vlastného záujmu, servilnosti alebo nevedomosti stoja v službách starého sveta, chcú zachovať starý svet, ktorý je svetom vládcov, predstavujú tých, ktorí bránia svet smrti.

Týchto strážcov zachváti otras zemetrasenia, vidia, že všetko, v čo verili, všetky ich sny, sa rúca, teraz padá a sú akoby v bezvedomí z Pánovho zásahu do dejín. Anjel k nim nehovorí, musia si sami uvedomiť, že ich život v službe smrti je odsúdený na neúspech a v skutočnosti padnú na to, čo urobili.

čo sa na tomto svete počíta, peniaze, sa nemenia, nenechajú sa otriasť týmto zemetrasením.

Anjel sa prihovori ženám: "Nebojte sa!" Musia sa báť strážcov, ktorí vidia, že všetky ich plány zlyhávajú.

Potom anjel podáva výklad prázdneho hrobu: "Pozrite! Nie je tu!" Hrob je prázdny, ako sú prázdne všetky, pretože odkedy prišla do tohto hrobu božská moc, ktorú mal Ježiš z Nazareta, v hroboch zostávajú pozostatky, nie ľudia! Prázdny hrob je znamením, že keď si overíte, že hrob je prázdny, ste pripravení, pripravení na stretnutie so Zmŕtvychvstálým. Zmŕtvychvstalý už nemá telo zložené z atómov, ale má telo zmŕtvychvstalého, ktoré preto nemožno overiť našimi zmyslami.

Stretnutie so Zmŕtvychvstálým, ktoré najprv zažijú ženy a potom učeníci, opisujú všetci evanjelisti jediným dostupným jazykom, jazykom hmotných obrazov, videnia, dotýkania sa, objatia Zmŕtvychvstalého; Lukáš dokonca jedenia so Zmŕtvychvstálým.

Zjavenie, ktoré ženy dostávajú z neba, je, že Kristus žije, ako povedal; tvárou v tvár prázdnomu hrobu si ženy spomenú, že Ježiš povedal, že darovaný život nekončí v temnote hrobu, ale vo svetle Božieho sveta... práve spomienka na jeho slovo umožňuje ženám vidieť Zmŕtvychvstalého.

Anjelské posolstvo: "ide pred vami do Galiley, tam ho uvidíte". Čo bola Galilea?

Bola to krajina, v ktorej žili spolu Židia a pohania, neboli to čistokrvní Židia, bola to zmiešaná rasa; táto Galilea predstavuje náš svet, svet, v ktorom žijeme spolu s ľuďmi, ktorí hľadajú Boha, a s ľuďmi, ktorí o Boha nemajú záujem, zmiešaný svet s ľuďmi, ktorých máme radi, a s inými, ktorých nemusíme mať radi.

"Vzkrieseného uvidíte, keď pôjdete do Galiley", kam Ježiš opäť vedie svojich učeníkov, ako vedie aj nás dnes; práve v našej Galilei, práve s ohlasovaním, s tým, čo sme videli pohľadom viery, pochopíme prítomnosť Krista, ktorý je živý. Vypočujme si, čo robia ženy:

Ženy, ktoré so strachom a veľkou radosťou narychlo opustili hrob, bežali oznámiť túto správu učeníkom.

A hľa, Ježiš k nim prišiel a povedal: "Budte pozdravení!". Pristúpili k nemu, objali jeho nohy a klaňali sa mu. Ježiš im povedal:

"Nebojte sa, chodte a oznámte mojim bratom, aby išli do Galiley, tam ma uvidia."

Ženy rýchlo opúšťajú hrob, už nemá zmysel rozjímať nad prázdny hrobom, a bežia oznámiť učeníkom zážitok, že

urobili.

Nestretli sa so Zmŕtvychvstalým, ale sú pripravení stretnúť sa s ním, pretože si pamätajú, čo povedal, a keď idú oznámiť svojim bratom a sestrám, že Kristus žije, Zmŕtvychvstalý k nim prichádza a hovorí:

"Radujte sa, nebojte sa."

Odkedy Ježiš prešiel šélom, človek sa už nemusí báť temnoty hrobu, pretože je osvetlený.

Čo robia ženy?

"Chytili sa jeho nôh a klaňali sa mu."

My by sme Ježiša objali, namiesto toho mu ženy chytili nohy. Aký význam má toto gesto?

Pretože vo veľkonočných príbehoch trváme na rukách a nohách, aj Zmŕtvychvstalý hovorí: *pozrite sa na moje ruky a nohy*.

Ruky symbolizujú to, čo urobil, nohy cestu, po ktorej kráča.

Pamätáme si, že keď povolal svojich učeníkov, povedal: *Podťe za mnou, nasledujte moje kroky...* tie kroky, ktoré zrejme viedli k smrti, pretože Ježiš vždy žiadal, aby dal život.

Teraz ženy pochopili, odkiaľ sa vzali tieto nohy, ktoré prešli cez dar života a potom cez smrť a prišli k Božej sláve.

Je veľmi dôležité pochopiť, kam vedie Ježišova cesta, cesta, ktorá sa nezastavila na Kalvárii, tie nohy išli oveľa ďalej a my musíme uvažovať o osude týchto nôh.

Slová Zmŕtvychvstalého sú rovnaké ako slová anjela: *"Nebojte sa"*... po tom, čo Kristus prešiel tým temným údolím, ktoré nás desí, už niet strachu zo smrti.

Je krásne, čo hovorí Zmŕtvychvstalý, keď opakuje slová anjela: *"Chod' a povedz to mojím bratom"*... tí, ktorí ho opustili, zapreli, vydali, zostávajú jeho bratmi.

V liste Židom sa bude písať: *"Nehanbí sa nás nazývať bratmi, lebo nás miluje takých, akí sme."*

Práve týmto bratom odovzdal dobrú správu, ktorú sme povolaní hlásať všetkým ľuďom.